

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради
КЗ «Огіївський ліцей»,
від 28.08.2023, протокол № 1
Голова педагогічної ради
_____ **Наталія ЖАГА**

Навчальна програма **«Українська література. 5 клас»**

складена відповідно до модельної навчальної програми
«Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Яценко Т. О.,
Пахаренко В. І., Слижук О. А, Тригуб І. А., Качак Т. Б., Кизилова В. В., Овдійчук Л. М., Дячок С.
О., Макаренко В. М.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства
освіти і науки України від 12.07.2021 № 795).

Режим доступу:

[https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navc
h.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Movno-literat.osv.hal/Ukr.lit.5-6-kl.Yatsenko.ta.in.13.09.2023.pdf](https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navc
h.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Movno-literat.osv.hal/Ukr.lit.5-6-kl.Yatsenko.ta.in.13.09.2023.pdf)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Українська література як навчальний предмет має виняткове значення в системі шкільної освіти. Специфіка літературного курсу зумовлена сутністю художньої літератури як виду мистецтва, що моделює багатство та різноманітність людського буття в художніх образах. Розуміння образного втілення життєвих явищ, людських характерів, суспільних стосунків сприяє глибокому осягненню учнями вершинних творів класичної, нової й новітньої української літератури, формуванню їхніх духовно-моральних цінностей, активної життєвої позиції, розвитку естетичних смаків. Синтез мистецтва художнього слова з літературознавчою наукою передбачає засвоєння школярами науково обґрунтованого й чітко визначеного кола теоретико-літературних знань, які вони здобувають у процесі читання та аналізу художніх творів.

У контексті сучасних освітніх пріоритетів *мета вивчення української літератури* – розвиток компетентних учнів-читачів, прилучення їх до високохудожніх надбань класичної та сучасної української літератури; розвиток художнього сприйняття навколишнього світу, осмислення конкретно-історичного та загальнолюдського значення зображеного письменником; розширення культурно-пізнавальних інтересів; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду та естетичних смаків; сприяння всебічному розвитку і творчій самореалізації в сучасному світі; виховання національно свідомих громадян України; формування гуманістичного світогляду, національних і загальнолюдських цінностей.

Завдання курсу української літератури в 5–6 класах – розвивати в учнів стійкий інтерес до читання, удосконалювати навички виразного читання, ознайомити школярів-підлітків із доступними й цікавими для їхнього віку високохудожніми творами, формувати початкове розуміння специфіки мистецтва, збагачувати емоційний світ, подати початкові відомості про видатних українських письменників, формувати елементарні вміння аналізу художніх творів, поглиблювати первинне сприймання та усвідомлення художньої сутності образів, сприяти засвоєнню основних понять із теорії літератури, розвивати усне й писемне мовлення учнів.

Програма побудована з урахуванням *дидактичних вимог* до змісту шкільної літературної освіти – принципів доступності, науковості, системності, послідовності та наступності в навчанні, принципів емоційності, наочності, зв'язку навчання з життям.

Програма зорієнтована на компетентнісне навчання української літератури, що досягається шляхом розкриття можливостей предмета для формування *предметної читацької і ключових компетентностей* учнів 5–6 класів.

Читацька компетентність як предметна – це інтегрований результат навчальних досягнень учнів-читачів, пов'язаних із читацькою діяльністю; здатність до осмисленого здобуття предметних знань і вмінь, передбачених конкретною програмовою навчальною темою та шкільним курсом літератури загалом; система ціннісно-світоглядних та естетичних орієнтацій, сформованих на матеріалі високохудожніх творів; здатність учня-читача до цільового застосування комплексу предметних знань, умінь і способів діяльності в нових

навчальних і життєвих ситуаціях. Структурні компоненти читацької компетентності: культурний, літературознавчий, інтерпретаційний, аксіологічний, творчо-мовленнєвий.

Програма орієнтована на формування *наскрізних умінь* учнів, задекларованих у Державному стандарті базової середньої освіти: 1) читати з розумінням, що передбачає здатність до емоційного, інтелектуального, естетичного сприймання й усвідомлення прочитаного; 2) висловлювати власну думку в усній і письмовій формах; 3) критично й системно мислити; 4) логічно обґрунтовувати позицію; 5) діяти творчо, що передбачає креативне мислення, продукування нових ідей; 6) виявляти ініціативу, що передбачає активний пошук і пропонування рішень для розв'язання проблем; 7) конструктивно керувати емоціями; 8) оцінювати ризики; 9) приймати рішення, що передбачає здатність обирати способи розв'язання проблем; 10) розв'язувати проблеми, що передбачають вміння аналізувати проблемні ситуації, формулювати проблеми; 11) співпрацювати з іншими.

У 5 класі виокремлено такі *тематичні розділи*: «Вступ», «Малі жанри фольклору та літератури (прислів'я, приказки, загадки)», «Народні та літературні казки», «Минуле українського народу: легенди, перекази, літописні оповіді», «Україна і я»; «Рідна природа», «Світ дитинства», «У пошуках пригод і чудес», «Література рідного краю», «Найцікавіше з літературних новинок», «Узагальнення та систематизація вивченого».

У 6 класі подано такі *тематичні розділи*: «Вступ», «Міфи прадавньої України», «Народні пісні. Календарно-обрядові пісні», «Мудрість байки», «Ліричні послання Україні», «Різдвяні дива», «Романтика пригод і фантастики», «Поетичне бачення світу», «Дитинство видатних українців», «Гумор і сатира», «Література рідного краю», «Найцікавіше з літературних новинок», «Узагальнення та систематизація вивченого».

Структура програми включає *результативні, змістові та процесуальні складники*. Змістове наповнення рубрики «*Очікувані результати навчання*» розроблено згідно з визначеними та індексованими в Державному стандарті базової середньої освіти щодо мовно-літературної освітньої галузі (додаток № 2) *чотирма групами вимог до обов'язкових результатів навчання учнів 5–6 класів*. Їх конкретизацію щодо опрацювання навчального матеріалу кожного тематичного розділу модельної навчальної програми розкрито відповідно до встановленої в Державному стандарті *послідовності*:

1) взаємодія з іншими особами в *усній формі*, сприймання й використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях [індекси 6 МОВ 1.1.1-1–6 МОВ 1.8.1-1];

2) *сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів*, зокрема інформаційних та художніх текстах класичної та сучасної художньої літератури (української), медіатекстах та використанні інформації для збагачення власного досвіду й духовного розвитку [індекси 6 МОВ 2.1.1-1–6 МОВ 2.7.2-1];

3) *висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими*

особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови [індекси 6 МОВ 3.1.2-1–6 МОВ 3.2.3-2];

4) дослідження *індивідуального мовлення*, використання мови для *власної мовної творчості*, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу [індекс 6 МОВ 4.2.2-1].

У рубриці «*Пропонований зміст навчального предмета*» презентовано різножанрові твори класичної та сучасної української літератури, що відповідають віковим характеристикам та особливостям художнього сприймання молодших підлітків. Рубрика має рекомендаційний характер.

Виділено дві групи художніх творів: для *текстуального вивчення* (читання й аналіз) і *позакласного читання* (позначка **ПЧ**; твори пов'язані з відповідними тематичними розділами програми). Деякі художні тексти, зокрема й напам'ять, можуть вивчатися за вибором учителя та учнів. Твори для позакласного читання подано до кожного розділу модельної навчальної програми, однак учитель, враховуючи читацькі інтереси своїх вихованців, самостійно визначає, до яких конкретних тем буде проведено уроки такого типу.

Добір художніх творів для текстуального вивчення та позакласного читання зроблено з урахуванням їх художньої вартісності, дидактичного потенціалу, читацьких інтересів, пізнавальних можливостей та естетичних потреб сучасних учнів.

У рубриці «*Види навчальної діяльності*», що має рекомендаційний характер запропоновано види організації навчальної діяльності учнів різного рівня складності: репродуктивні, пізнавально-пошукові та творчі.

Біографічні відомості про письменників доцільно обмежити короткими довідками про основні факти їхнього життя і творчості або ж окремими епізодами, що можуть зацікавити учнів-підлітків.

У програмі визначено *теоретико-літературні поняття* (позначка **ТЛ**), формування та поглиблення яких буде методично доцільним під час вивчення творів конкретного програмового розділу. Програма забезпечує етапну наступність і безперервність цього процесу, актуалізацію здобутих у початковій школі та на уроках зарубіжних літератур окремих теоретико-літературних понять.

У програмі означено *міжпредметні зв'язки* (позначка **МЗ**), що передбачає актуалізацію здобутих знань учнів, зокрема на уроках зарубіжної літератури, історії, української та іноземної мов, музики та образотворчого мистецтва.

Навчальна програма «Українська література» для 5–6 класів відкриває широкі можливості для виявлення творчої ініціативи вчителя для досягнення основних очікуваних результатів навчання, орієнтує на організацію читацької діяльності, що розвиває в учнів-підлітків інтерес до читання творів української літератури, сприяє формуванню світогляду, національної свідомості, духовно-моральних цінностей, естетичного смаку учнів 5–6 класів, розвитку предметної читацької і ключових компетентностей.

5 КЛАС

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності (за вибором учителя)
Вступ (1 год)		
<p>Уважно слухає інформацію про роль книжки, художнього слова в житті людини, значущість читання в сучасному інформаційному світі, важливість вироблення вмінь компетентного читача; [6 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>розуміє та відтворює зміст почутої інформації; [6 МОВ 1.1.2-2]</p> <p>знаходить у почутому повідомленні відповіді на поставлені запитання; [6 МОВ 1.3.1-1]</p> <p>аргументовано зіставляє почуте із життєвим досвідом; [6 МОВ 1.4.5-1]</p> <p>формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту; [6 МОВ 2.2.7-1]</p> <p>описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів; [6 МОВ 2.5.1-2].</p>	<p>Роль книжки в житті людини. Література як художнє змалювання життя, побуту, звичаїв, духовно-моральних цінностей людини.</p> <p>Значущість читання для розвитку особистості. Сучасний читач.</p> <p>Художні твори зі шкільного літературного курсу початкової освіти та самостійно прочитані.</p> <p>Теорія літератури (ТЛ): <i>художня література, літературний твір.</i></p> <p>Мистецький контекст (МК): <i>образотворче мистецтво – Т. Яблонська «Вдома за книгою», Є. Гапчинська «Ліза та її сні», І. Клиба «Дівчинка читає», «Дівчинка з котом та книгою»; скульптура – А. Консулов «Пам'ятник першодрукареві Іванові Федорову»; пам'ятники книжкам і читачам.</i></p> <p>Позакласне читання (ПЧ). Самостійно прочитані учнями художні твори.</p>	<p>Усний стислий, вибірковий переказ навчальної інформації.</p> <p>Обговорення прослуханих текстів (медіатекстів), проведення дискусій (зокрема онлайн).</p> <p>Перегляд екранізацій (епізодів) творів української літератури та обговорення їх у класі.</p> <p>Віртуальна екскурсія в музей книги та друкарства України.</p>

Малі жанри фольклору та літератури (4 год)

Уважно слухає інформацію про малі жанри у фольклорі та літературі; про Л. Глібова, його загадки; [6 МОВ 1.1.1-1]

вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення; [6 МОВ 1.1.2-1]

читає виразно (зокрема й напам'ять) прислів'я, приказки, народні та авторські загадки; [6 МОВ 2.1.1-1]

розрізняє жанрові особливості прислів'їв і приказок, різновиди загадок; [6 МОВ 2.1.2-1]

характеризує порушені в прислів'ях, приказках і загадках проблеми; [6 МОВ 2.2.1-1]

формулює тему та основну думку прислів'їв, приказок, загадок, зокрема й авторських загадок Л. Глібова, порівнює народні та авторські загадки; [6 МОВ 2.2.3-1]

формулює висновки на основі аналізу творів малих жанрів фольклору про відображення в них народної мудрості; [6 МОВ 2.2.7-1]

проводить паралелі між образами і ситуаціями, зображеними в прислів'ях, приказках і загадках, та власним життєвим досвідом; [6 МОВ 2.3.1-2]

створює власний медійний продукт (мультфільм, відеоролик, навчальний проєкт тощо) за мотивами прочитаного; [6 МОВ 2.7.2-1]

1. Прислів'я та приказки – перлини народної мудрості.

Художнє втілення у прислів'ях і приказках життєвого досвіду багатьох поколінь українців, узагальнення суспільних поглядів на духовні цінності, норми моралі та етики.

ТЛ: фольклор (народна творчість), прислів'я, приказка.

МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до українських народних прислів'їв і приказок (художники – О. Міхнушов, О. Кошель, А. Стефурак).

2. Народні загадки.

Первісне та сучасне значення загадок, їх тематика.

ТЛ: загадка.

МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до українських народних загадок (художниця – В. Мельниченко).

3. Леонід Глібов. «Бачить – не бачить», «Котилася тарілочка», «Гоп-гоп, діти-молодята!» (одна-дві загадки за вибором учителя).

Замальовка життєпису письменника.

Виразне читання (зокрема й напам'ять) прислів'їв, приказок, загадок.

Укладання тематичного словничка прислів'їв і приказок (дружба, праця, знання тощо).

Складання авторських загадок різних видів.

Словесне/графічне малювання відгадок до загадок.

Навчальний індивідуальний або груповий проєкт «Записник фольклориста/фольклористки».

<p>збагачує власне мовлення окремими засобами художньої виразності малих жанрів фольклору; [6 МОВ 4.2.4].</p>	<p>Акровірші та авторські загадки у творчості Л. Глібова, їх загальна характеристика. Фольклорні мотиви та жартівливий характер загадок дідуся Кенира.</p> <p><i>МК:</i> образотворче мистецтво – ілюстрації до загадок Л. Глібова (художниці – О. Артюшенко, Г. Сокиринська).</p> <p><i>МЗ:</i> (міжпредметні зв'язки): зарубіжна література, літератури національних меншин, іноземні мови – малі жанри в зарубіжному фольклорі.</p> <p><i>ПЧ.</i> А. Качан Загадки «Квітка Сонця», «Світов@ павутин@».</p>	
--	---	--

Народні та літературні казки (13 год)

<p>Уважно слухає народні та літературні казки, інформацію про особливості жанру казки; повідомлення про життя та творчість авторів літературних казок; [6 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>вичерпно відповідає на запитання про види народних казок, їх спільні й відмінні риси; [6 МОВ 1.1.2-1]</p> <p>стисло переказує зміст народних і літературних казок; [6 МОВ 1.2.1-1]</p> <p>розрізняє ознаки народних і літературних казок, особливості їх побудови, елементи</p>	<p>1. Народні казки.</p> <p>Повторення та узагальнення: види народних казок – казки про тварин, героїко-фантастичні (чарівні), соціально-побутові, їх спільні й відмінні риси.</p> <p>Українська народна казка «Яйце-райце» (скорочено).</p> <p>Фантастичне та реальне у творі. Символіка казки, відображення у ній світогляду, звичаїв та обрядів, морально-етичних принципів українців.</p>	<p>Виразне читання народних та літературних казок (уголос ланцюжком, в особах).</p> <p>Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з персонажів тощо).</p> <p>Бесіда за запитаннями.</p> <p>Складання плану народної та літературної казок.</p> <p>Характеристика героїв.</p> <p>Робота з цитатним матеріалом.</p>
---	---	--

<p>реального та фантастичного в них; [6 МОВ 1.3.1-2]</p> <p>читає виразно народні та літературні казки, ознайомлюється з інтерпретаціями казок у різних видах мистецтва, зокрема з екранізаціями та мультиплікаційними версіями (за бажанням); [6 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>характеризує порушені в народних і літературних казках проблеми; [6 МОВ 2.2.1-1]</p> <p>знаходить у текстах народних і літературних казок теоретико-літературні поняття, пояснює їх сутність; [6 МОВ 2.2.2-1]</p> <p>формулює тему та основну думку народних і літературних казок, рекомендованих для текстуального вивчення; [6 МОВ 2.2.3-1]</p> <p>характеризує персонажів казок, їхню поведінку та вчинки; [6 МОВ 2.3.1-1]</p> <p>висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані вивченими казками, своє ставлення до зображених у творах людей, подій, ситуацій, явищ тощо; [6 МОВ 2.3.2-1]</p> <p>ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3]</p> <p>передає текст народних і літературних казок</p>	<p>Особливості побудови й мови народної казки.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до української народної казки «Яйце-райце» (художниця – К. Штанко).</p> <p>ТЛ: <i>народна казка (повторення), поняття про фантастичне, творча фантазія, гіпербола.</i></p> <p>МЗ: <i>зарубіжна література, літератури національних меншин, іноземні мови</i> – народні казки в зарубіжному фольклорі.</p> <p>2. Літературні казки.</p> <p>Іван Франко «Фарбований Лис» (скорочено).</p> <p>Замальовка життєпису письменника, його казкарська творчість. Особливості літературної казки, її відмінність від народної. Роль діалогів у розкритті характеру головного героя. Морально-етична проблематика твору.</p> <p>ТЛ: <i>літературна казка.</i></p> <p>МК: <i>анімація</i> – м/ф «Фарбований лис» (режисер-мультиплікатор – О. Іванов); <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до казки «Фарбований Лис» (художники – С. Артюшенко, О. Кіналь).</p>	<p>Прогнозування подій у народних і літературних казках за заголовком, за ілюстрацією, за уривком.</p> <p>Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації щодо народних і літературних казок (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм.</p> <p>Створення власного медіатексту на основі прочитаних народних і літературних казок.</p> <p>Інсценізація казок.</p> <p>Складання власних казок.</p> <p>Самостійний добір текстів казок у бібліотеках і на рекомендованих учителем інтернет-сайтах.</p>
--	--	---

<p>графічно та трансформує графічну інформацію в тестову; [6 МОВ 2.6.2-1];</p> <p>створює за мотивами прочитаних казок письмові творчі роботи різних жанрів, власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик тощо); [6 МОВ 2.7.2-1], [6 МОВ 3.1.2-1].</p>	<p>МЗ: зарубіжна література – збірка індійських народних казок «Панчатантра».</p> <p>3. Леся Українка «Лелія» (скорочено). Короткі біографічні відомості про дитинство письменниці. Чарівні перетворення, їх роль у казці. Соціальні мотиви в казці. ТЛ: дійові особи (персонажі), портрет. МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до казки Лесі Українки «Лелія» (художниця – Л. Іванова), К. Білокур «Квіти за тином».</p> <p>МЗ: зарубіжна література, літератури національних меншин, іноземні мови – літературні казки в зарубіжних літературах.</p> <p>4. Валерій Шевчук «Чотири сестри» (скорочено). Замальовка життєпису письменника Художнє зображення письменником змін пір року. Значення мотиву сну та змалювання родинних взаємини між сестрами. Осмислення символічного змісту казки-притчі. ТЛ: алегорія, казка-притча.</p>	
--	--	--

	<p>МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до збірки В. Шевчука «Панна квітів. Казки моїх дочок» (художниця – О. Рубіна), О. Ковтун «Пробудження»; музика – А. Вівальді «Чотири пори року»; архітектура, скульптура – барельєф Г. Красуцького на будинку «Пори року» (м. Львів).</p> <p>ПЧ. Українські народні казки (за вибором учнів). Кримськотатарська народна казка «Золоте яблуко» (переклад Данила Кононенка). В. Королів-Старий «Хуха-Моховинка». Л. Письменна «Як у Чубасика сміх украли». Ю. Ярмиш «Летюче дерево». В. Близнець «Земля Світлячків» (скорочено). З. Мензатюк «Арніка». М. Павленко «Півтора бажання. Казки з Ялосоветиної скрині». Ю. Смаль «Казка про Горошку».</p>	
Минуле українського народу: легенди, перекази, літописні оповіді (10 год)		
<p>Уважно слухає легенди і перекази, художні твори про історичне минуле українського народу; інформацію про літописні оповіді, їх героїчний зміст, про спільне та відмінне в</p>	<p>1. Легенди «Калина». «Берегиня» (за С. Плачиндою). Спільне та відмінне в народних казках і легендах. Ознаки фантастичного в</p>	<p>Виразне читання легенд, переказів, літописних оповідей, художніх творів про історичне минуле українського</p>

<p>народних казках і легендах, їх ознаки та види, про авторів літературних версій літописних оповідей; [6 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого навчального матеріалу; [6 МОВ 1.1.2-1]</p> <p>стисло переказує зміст легенд і переказів, художніх творів, що вивчаються текстуально; [6 МОВ 1.2.1-1]</p> <p>розрізняє види народних легенд і переказів та їх ознаки в порівнянні з народними казками; [6 МОВ 1.3.1-2]]</p> <p>читає виразно народні легенди, перекази, літописну оповідь, драму-казку, історичне оповідання; [6 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>співвідносить зміст сприйнятого тексту народних легенд, переказів, літописної оповіді, драми-казки, історичного оповідання із історичним і культурним контекстом; [6 МОВ 2.1.3-1]</p> <p>характеризує порушені в легендах, переказах, художніх творах про історичне минуле українського народу проблеми; [6 МОВ 2.2.1-1]</p> <p>формулює тему та основну думку народних легенд, переказів і художніх творів про історичне минуле українського народу; [6 МОВ 2.2.3-1]</p> <p>формулює висновки на основі аналізу</p>	<p>легендах. Види народних легенд.</p> <p>«Калина» – народне образне уявлення про походження рослин. Національна символіка. Калина – символ краси та дівочої вроди.</p> <p>«Берегиня» – показ зародження людської цивілізації, протистояння добра і зла. Символічні образи. Утілення образу Березині в різних видах народного мистецтва.</p> <p>ТЛ: легенда (повторення).</p> <p>МК: образотворче мистецтво – О. Шупляк «Сон Калини», «Берегиня».</p> <p>МЗ: зарубіжна література, літератури національних меншин, іноземні мови – легенди народів світу.</p> <p>2. Народні перекази як вияв історичної пам'яті українців (за збіркою «Савур-могила. Легенди та перекази Нижньої Наддніпряниці», упорядник В. Чабаненко).</p> <p>«Козацька сторожа в степу» (скорочено). Переказ про патріотизм запорожців та їхню військову майстерність у захисті рідної землі. Мотив гордості за наших звитязних пращурів.</p>	<p>народу (уголос ланцюжком, в особах).</p> <p>Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з персонажів тощо).</p> <p>Бесіда за запитаннями.</p> <p>Аналітико-синтетична робота над твором.</p> <p>Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації (порівняння легенд і переказів із казками), зокрема і з використанням комп'ютерних програм.</p> <p>Створення візуального медіапродукту до прочитаних творів.</p> <p>Самостійний добір і презентація легенд рідного краю у бібліотеках, на інтернет-сайтах, рекомендованих учителем і під його керівництвом.</p> <p>Проектні роботи «Легенди рідного краю (міста, села)», «Видатні українці» (за вибором).</p>
---	--	---

народних легенд, переказів, літописних оповідей і художніх творів про історичне минуле українського народу; [6 МОВ 2.2.7-1]
представляє текстову інформацію з прочитаних творів, використовуючи різні способи і засоби візуалізації їх змісту; [6 МОВ 2.6.1-3]
створює за мотивами прочитаного власний медійний продукт (мультфільм, відеоролик, тощо) і письмові творчі роботи різних жанрів; [6 МОВ 2.7.2-1], [6 МОВ 3.1.2-1].

ТЛ: народний переказ.

МК: архітектура – історико-культурний комплекс «Запорозька Січ» Національного заповідника «Хортиця» (головний архітектор – В. Стефанчук); образотворче мистецтво – М. Пимоненко «У похід», О. Сластіон «Проводи на Січ», С. Васильківський «Козаки в степу».

МЗ: іноземні мови – легенди народу, мова якого вивчається.

3. Літописні оповіді «Повість минулих літ»: «Три брати – Кий, Щек, Хорив і сестра їхня Либідь» (у переказі В. Близнеця), (скорочено).

«Повість минулих літ» – перший історичний твір на землях Київської Русі, пам'ятка XII ст., основа українського літописання. Змалювання вчинків літописних героїв. Уславлення засновників Києва. Героїчний зміст літопису, його сюжети в різних видах мистецтва.

ТЛ: літопис.

МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до «Повісті минулих літ» (художник – Г. Якутович), А. Орльонов

«Хрещення України-Русі»;
скульптура – В. Бородай, пам'ятний знак
«Засновникам Києва» (м. Київ);
Ф. Согоян, пам'ятник Нестору-літописцю
(м. Київ).
МЗ: *історія України* – доба Київської
Русі.

**4. Олександр Олесь «Микита
Кожум'яка»** (*скорочено*), (*за вибором
учителя*).

Стисла розповідь про долю поета.
Жанрові ознаки драми-казки за
народними мотивами «Микита
Кожум'яка». Уславлення подвигу Микити
– вихідця з народу. Особливості мови
твору.

ТЛ: *драматичний твір, драма-казка,
віршована мова.*

МК: *образотворче мистецтво* –
ілюстрації до драми-казки «Микита
Кожум'яка» (художник – П. Андрусів);
анімація – м/ф «Микита Кожум'яка»
(режисерка – Н. Василенко), м/ф «Микита
Кожум'яка» (режисер – М. Депоян);
скульптура – «Кирило Кожум'яка» (із
туристичної серії київських міні-
скульптур «Шукай») (скульптор –

М. Галенко).

5. Сергій Плачинда «Богатирська застава» (скорочено).

Стисла розповідь про письменника. Історична основа твору «Богатирська застава». Образ Будимира – патріота рідної землі. Особливості мови історичного оповідання.

ТЛ: тема й ідея художнього твору, історичне оповідання (повторення).

МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до збірки С. Плачинди «Київські фрески» (художник – О. Мезенцев); скульптура – В. Журавель пам'ятник Іллі Муромцю (м. Київ).

ПЧ. Легенди «Як виникли Карпати», «Неопалима купина» (за Є. Шморгуном).

Легенди Криму «Аю-Даг», «Скелі-близнята в Гурзуфі».

Літописна оповідь із «Повісті минулих літ»: «Подвиг юнака» (у переказі В. Близнеця).

О. Бердник «Сказання про калину», «Вишня – вічна наречена».

Народний переказ «Шевченко на Хортиці».

	<p>А. Гармаш-Литвин «Голос утопленого села» («Мова України», «Як українці отримали собі землю», «Переяслав», «Кобза», «Про запорожців», «Рідне слово», «Вогняна січ», «Дороги рідних пісень», «Пісня без слів»).</p> <p>А. Лотоцький «Михайло-семиліток».</p> <p>З. Мензатюк «Дочка Троянди».</p> <p>Н. Симчич «Марко з Котигорохівки».</p>	
Література рідного краю (1 год)		
<p>Уважно слухає художні твори літератури рідного краю; інформацію про життя та творчість їх авторів; [6 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>читає виразно художні твори рідного краю, зокрема лірику напам'ять; [6 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>характеризує порушені в літературних творах проблеми; [6 МОВ 2.2.1-1]</p> <p>формулює тему та основну думку творів; [6 МОВ 2.2.3-1]</p> <p>формулює висновки на основі аналізу літератури рідного краю; [6 МОВ 2.2.7-1]</p> <p>обирає для самостійного ознайомлення твори літератури рідного краю і наводить аргументи щодо свого вибору; [6 МОВ 2.5.1-1].</p> <p>ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ</p>	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя)</p> <p>Ознайомлення із доступними для сприйняття й спорідненими тематично із вивченими в I семестрі літературними творами письменників-земляків.</p> <p>МК: інтерпретація художніх творів літератури рідного краю в інших видах мистецтва; літературно-меморіальні музеї.</p>	<p>Виразне читання художніх творів літератури рідного краю.</p> <p>Бесіда за запитаннями.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з творами літератури рідного краю.</p> <p>Характеристика героїв художнього твору.</p> <p>Робота з цитатним матеріалом.</p> <p>Створення власного медіатексту на основі прочитаних художніх творів літератури рідного краю.</p> <p>Самостійний добір художніх творів літератури рідного краю в бібліотеках і на рекомендованих учителем (та</p>

<p>2.5.1-3] створює за мотивами прочитаного власний медійний продукт і творчі роботи різних жанрів; [6 МОВ 2.7.2-1], [6 МОВ 3.1.2-1] збагачує власне мовлення окремими засобами художньої виразності прочитаної художньої літератури письменників-земляків; [6 МОВ 4.2.4].</p>		<p>під його керівництвом) інтернет-сайтах. Робота в творчих групах «Цього письменника рідного краю я знаю, бо читав/читала його твори».</p>
Найцікавіше з літературних новинок (1 год)		
<p>Уважно слухає інформацію про нові художні твори сучасної української літератури; [6 МОВ 1.1.1-1] використовує елементи конспектування навчального матеріалу; [6 МОВ 1.2.2-2] читає тексти творів сучасної української літератури (оглядово, вибірково тощо); [6 МОВ 2.1.1-1] обирає для самостійного ознайомлення твори сучасної української літератури і наводить аргументи щодо свого вибору; [6 МОВ 2.5.1-1]. описує свої літературні вподобання, наводячи приклади із прочитаних творів; [6 МОВ 2.5.1-2] ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3]</p>	<p>Із сучасної української літератури (твори для читачів-підлітків за вибором учителя та учнів) МК: музика – музика, що слухають учні-підлітки та герої прочитаних творів сучасної української літератури.</p>	<p>Бесіда за запитаннями. Створення візуального медіапродукту до художніх творів сучасної української літератури. Самостійний добір художніх творів сучасної української літератури в бібліотеках і на рекомендованих учителем (та під його керівництвом) інтернет-сайтах. Міні-проектна робота «Художній твір – мій ровесник».</p>
Узагальнення та систематизація вивченого за I семестр (1 год)		

<p>Розуміє та відтворює навчальний матеріал, зокрема й зміст художніх творів, вивчених у I семестрі; [6 МОВ 1.1.2-2]</p> <p>пояснює теоретико-літературні поняття, здобуті в процесі опрацювання програмового матеріалу в I семестрі; [6 МОВ 2.1.2-1]</p> <p>формулює висновки на основі аналізу вивчених художніх текстів; [6 МОВ 2.2.7-1]</p> <p>описує свої літературні вподобання, наводячи приклади із прочитаних творів; [6 МОВ 2.5.1-2].</p>	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого в I семестрі навчального матеріалу.</p> <p><i>ТЛ: повторення вивчених у I семестрі теоретико-літературних понять.</i></p>	<p>Виразне читання художніх творів, зокрема вивчених напам'ять.</p> <p>Тестові завдання із відкритими та закритими запитаннями із використанням вебресурсів.</p> <p>Інтерпретація художніх творів.</p> <p>Гра «Цю прочитану книгу я візьму із собою на канікули».</p>
---	---	---

Україна і я (7 год)

<p>Уважно слухає ліричні твори про Україну, її природу, мову та видатних українців; інформацію про життя та творчість авторів патріотичної лірики; [6 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого навчального матеріалу; [6 МОВ 1.1.2-1]</p> <p>наводить кілька аргументів і прикладів на підтвердження власної позиції, використовуючи доречні цитати з творів для виразнення власних поглядів, ідей, переконань; [6 МОВ 1.6.2-1]</p> <p>читає виразно патріотичну лірику, зокрема напам'ять; [6 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>характеризує порушені в ліричних творах</p>	<p>1. Тарас Шевченко «Учітесь, читайте...» (уривок із поеми «Послання»); «Зоре моя вечірняя...» (уривок з поеми «Княжна»).</p> <p>Розповідь про поета, його перебування на засланні. «Учітесь, читайте...» як ліричне звертання до нащадків. Думки автора про роль патріотичної освіти в духовному поставанні особистості й нації.</p> <p>Поетичне відображення краси української природи в уривку «Зоре моя вечірняя». Роздуми ліричного героя.</p> <p><i>ТЛ: лірика, ліричний герой, мотив у ліричному творі.</i></p> <p><i>МК: образотворче мистецтво –</i></p>	<p>Виразне читання ліричних творів, зокрема напам'ять.</p> <p>Постановка проблемних запитань.</p> <p>Аналітико-синтетична робота над твором.</p> <p>Створення власного медіатексту на основі прочитаних ліричних творів про Україну.</p> <p>Гра «Рима, римування – це ж так просто».</p> <p>Дослідницька робота (аналіз ліричних творів) «Засоби художньої виразності поезії».</p>
---	--	--

<p>проблеми; [6 МОВ 2.2.1-1] знаходить у текстах художніх творів приклади теоретико-літературних понять, пояснює їх сутність; [6 МОВ 2.2.2-1] формулює провідні мотиви патріотичної лірики; [6 МОВ 2.2.3-1] формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу поезії про художнє осмислення краси української природи, ролі освіти в духовному становленні особистості, призначення поета й поезії, збереження мови для історії, народу, людства; [6 МОВ 2.2.7-1] характеризує художні образи (образ України, образ природи, образ поета-патріота, образ ліричного героя); емоційний стан ліричних героїв творів, їхню поведінку та вчинки; [6 МОВ 2.3.1-1] створює за мотивами прочитаного творчі роботи різних жанрів, зокрема власний медійний продукт (відеоролик тощо); [6 МОВ 2.7.2-1], [6 МОВ 3.1.2-1] дотримується засад академічної доброчесності під час онлайн-взаємодії; [6 МОВ 3.2.3-2] збагачує власне мовлення окремими засобами художньої виразності вивченої поезії; [6 МОВ 4.2.4].</p>	<p>Т. Шевченко «Автопортрет» (1840), Н. Нікіфорова «Портрет Т. Шевченка», В. Маковський «Український пейзаж з хатами»; <i>музика</i> – «Учітєся, брати мої» (слова – Т. Шевченко, музика – М. Лисенко «Зоре моя вечірняя» (слова – Т. Шевченка, музика – Я. Степового). МЗ: <i>музичне мистецтво</i> – пісні на слова Т. Шевченка.</p> <p>2. Богдан Лепкий «Шевченкова верба». Роль Тараса Шевченка у становленні особистості Богдана Лепкого, його поетична шевченкіана. Осмислення образу українського генія Шевченка з позицій гуманізму у вірші «Шевченкова верба». Біографічна основа поезії. Мотив туги за рідним краєм. ТЛ: <i>рима, перехресне, суміжне й кільцеве римування.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Т. Шевченко «Мангишлацький сад», «Новопетровське укріплення»; <i>скульптура</i> – В. Чепелик пам'ятник Т. Шевченку (м. Чернігів).</p> <p>3. Галина Кирпа «Мова моя»</p>	<p>Проектна робота «Укладання цитатного словника про Україну, мову, український народ» або «Образ Кобзаря у ліричних творах».</p>
--	---	---

	<p>Біографічна довідка про письменницю, її громадську діяльність.</p> <p>Значення рідної мови в житті людини. Мотив важливості збереження мови для історії, народу, людства загалом. Роль художніх засобів у розкритті основної думки поезії.</p> <p><i>ТЛ:</i> патріотична лірика, порівняння, метафора (повторення).</p> <p><i>МК:</i> образотворче мистецтво – О. Кішкурно «Дівчина у віночку».</p> <p>4. Тетяна Майданович «Найкраща Україна», «О Україно! Божий білий цвіт!», «Країна Українія»</p> <p>Короткі біографічні відомості про авторку віршів. Образ сучасної України в поетичних творах. Патріотичні почуття ліричного героя.</p> <p><i>ТЛ:</i> епітет (повторення).</p> <p><i>МК:</i> образотворче мистецтво – М. Дмитренко «Мелодія», О. Шупляк «До рідних гнізд», ілюстрації до книги Т. Майданович «Країна Українія» (художниця – І. Хомчак).</p> <p><i>МЗ:</i> пісні про Україну.</p>	
--	---	--

	<p><i>Для вивчення напам'ять: поезії за вибором учителя.</i></p> <p>ПЧ. М. Щербак «Волошки».</p> <p>Л. Костенко «Кобзарю».</p> <p>В. Лучук «Клятва».</p> <p>Л. Савчук «Український віночок».</p>	
Рідна природа (10 год)		
<p>Уважно слухає поетичні та прозові твори про природу; інформацію про життя та творчість їх авторів; [6 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення; [6 МОВ 1.1.2-1]</p> <p>стисло переказує зміст прозових творів про природу; [6 МОВ 1.2.1-1]</p> <p>розрізняє пейзажні та анімалістичні твори; [6 МОВ 1.3.1-2]</p> <p>читає виразно програмові художні твори, зокрема напам'ять пейзажну лірику; [6 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>характеризує порушені в творах екологічні проблеми: гармонії природи і людини, дбайливого ставлення до навколишнього середовища; [6 МОВ 2.2.1-1]</p> <p>знаходить у текстах художніх творів приклади теоретико-літературних понять, пояснює їх сутність; [6 МОВ 2.2.2-1]</p> <p>формулює тему та основну думку творів про природу; [6 МОВ 2.2.3-1]</p>	<p>1. Олена Пчілка «З гринджолятами». Розповідь про письменницю, сімейні традиції родини Косачів. Зображення дитячих зимових розваг у вірші «З гринджолятами». Оспівування краси зимової природи. Відображення в ліричному творі настроїв та почуттів. ТЛ: пейзаж та його види, пейзаж у літературному творі (повторення). МК: образотворче мистецтво – С. Васильківський «Ловлять снігура», С. Кольба «Зимові розваги»; ілюстрації до збірки «Дивна хатка» (художниця – Л. Іванова).</p> <p>2. Павло Тичина «Хор лісових дзвіночків», «Гаї шумлять». Замальовка життєпису поета, особливості його світосприймання. Поетичне втілення картин природи у віршах П. Тичини. Музичне (слухове), зорове та емоційне</p>	<p>Виразне читання художніх творів про рідну природу (уголос ланцюжком, у ролях, напам'ять тощо).</p> <p>Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з героїв тощо) художніх творів.</p> <p>Бесіда за запитаннями.</p> <p>Постановка проблемних запитань.</p> <p>Аналітико-синтетична робота над текстом творів.</p> <p>Складання цитатного плану твору.</p> <p>Характеристика героїв.</p> <p>Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між</p>

<p>формулює висновки на основі аналізу творів щодо оспівуванню краси української природи, її збереження, возвеличення людського гуманізму й засудження споживацького ставлення до довкілля; [6 МОВ 2.2.7-1]</p> <p>характеризує персонажів творів, їхню поведінку та вчинки, виявляючи толерантність; [6 МОВ 2.3.1-1]</p> <p>проводить паралелі між образами й ситуаціями, зображеними у творах про природу, і власним життєвим досвідом для формування базових морально-етичних норм; [6 МОВ 2.3.1-2]</p> <p>створює власний медійний продукт (мультфільм, відеоролик тощо) та /або письмові творчі роботи різних жанрів за мотивами прочитаного; [6 МОВ 2.7.2-1], [6 МОВ 3.1.2-1].</p>	<p>наповнення поезій. Авторські неологізми, їх художні функції</p> <p><i>ТЛ:</i> пейзажна лірика, уособлення.</p> <p><i>МК:</i> музика – «Ми дзвіночки» (слова – П. Тичини, музика – Василя Верховинця), «Гаї шумлять» (слова – П. Тичини, музика – Г. Майбороди);</p> <p><i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до збірки «Гаї шумлять» (художник – Е. Колесова).</p> <p><i>МЗ:</i> зарубіжна література – пейзажна лірика зарубіжних поетів.</p> <p>3. Оксана Іваненко «Цвітарінь» (скорочено).</p> <p>Розповідь про письменницю. Художній світ пізнавальної казки. Тема екології у творі. Розвиток подій у творі, морально-етична проблематика.</p> <p><i>ТЛ:</i> мова автора і мова персонажів, прозова мова.</p> <p><i>МК:</i> образотворче мистецтво – ілюстрації до збірки «Лісові казки» (художник – В. Євдокименко);</p> <p><i>музичне мистецтво</i> – П. Морія «Жайворонок».</p> <p>4. Микола Вінграновський</p>	<p>ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм.</p> <p>Створення власного медіатексту на основі прочитаних творів про рідну природу.</p> <p>Віртуальна екскурсія в квартиру-музей П. Тичини.</p> <p>Рольова гра «Малюємо природу художніх творів» або «Малюємо поезію».</p>
--	--	--

«Гусенятко» (скорочено).

Біографічні відомості про письменника. Тема родинних цінностей. Художні функції часу і простору в літературному творі.

ТЛ: ідея літературного твору (повторення та поглиблення).

МК: образотворче мистецтво – П. Нілус «Поле з гусьми», К. Костанді «Гуси», ілюстрації до збірки «Гусенятко. Козак Петро Мамарига» (художник – К. Лавро).

5. Марія Морозенко «Вірність Хатіко» (скорочено).

Коротко про життя і творчість письменниці. Тема дружби людини й тварини. Засоби змалювання їхніх взаємин в оповіданні. Послідовність подій у творі. Ідея гуманістичних цінностей.

ТЛ: оповідання про тварин (аніمالістичне).

МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до збірки «Найвірніші» (художниця – О. Воронкова); кіно – х/ф «Хатіко: Найвірніший друг» (режисер – Л. Галльстрем).

МЗ: зарубіжна література – аніمالістичні твори зарубіжних

	<p>письменників.</p> <p>6. Анатолій Качан «Море грає» Біографічна довідка про письменника. Мариністична лірика. Образний світ поезії «Море грає». <i>МК:</i> образотворче мистецтво – А. Куїнджі «Море»; музика – пісня З. Красуляк «Білі кораблі».</p> <p><i>Для вивчення напам'ять:</i> поезії за вибором учителя.</p> <p>ПЧ. Іван Багряний «До Ворскли, по рибу!». А. Дрофань «Янехо». В. Чухліб «Після хуртовини». А. Давидов «Таємниці старого дуба». Д. Чередниченко «Мандри жолудя».</p>	
Світ дитинства (9 год)		
<p>Уважно слухає художні твори про дивовижний світ дитинства; коротку інформацію про життя і творчість їх авторів; [6 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення; [6 МОВ 1.1.2-1]</p> <p>стисло переказує зміст художніх творів, рекомендованих для текстуального вивчення;</p>	<p>1. Іван Нечуй-Левицький «Вітрогон» (скорочено). Замальовка життєпису письменника. Композиція оповідання «Вітрогон», майстерність оповіді, мови. Образ Василька. Безтурботливе дитинство головного героя. Внутрішній світ хлопчика, спрямованість його інтересів,</p>	<p>Виразне читання художніх творів (уголос ланцюжком, в особах тощо). Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з героїв тощо) художніх творів. Бесіда за запитаннями.</p>

<p>[6 МОВ 1.2.1-1] читає виразно художні твори, рекомендовані для текстуального вивчення; [6 МОВ 2.1.1-1] характеризує порушені в творах проблеми: добра і зла, милосердя й прощення, морального вибору людини, формування характеру й світогляду юних героїв, шкільного життя, стосунків з однолітками, старшими людьми та навколишнім світом; [6 МОВ 2.2.1-1] знаходить у текстах художніх творів приклади теоретико-літературних понять, пояснює їх сутність; [6 МОВ 2.2.2-1] формулює тему та основну думку творів про дітей; [6 МОВ 2.2.3-1] формулює висновки на основі аналізу творів щодо майстерного розкриття духовного світу дітей, їхніх характерів і міжособистісних стосунків; [6 МОВ 2.2.7-1] характеризує персонажів творів, їхню поведінку та вчинки, виявляючи толерантність; [6 МОВ 2.3.1-1] проводить паралелі між образами й ситуаціями, зображеними в творах про дитинство, і власним життєвим досвідом для формування базових морально-етичних норм; [6 МОВ 2.3.1-2] висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані</p>	<p>формування характеру. ТЛ: композиція і сюжет твору. МК: образотворче мистецтво – М. Пимоненко «Вечоріє». МЗ: зарубіжна література – світ дитинства у творах зарубіжних письменників. 2. Борис Грінченко «Украла» (скорочено). Розповідь про письменника, його педагогічну діяльність. «Украла» – оповідання про життя сільської школи в поневоленій Україні. Динамічність оповіді. Психологія вчинку Олександри. Ідея розуміння людської душі, співчуття, прощення. МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до оповідання «Украла» (художник – В. Євдокименко). 3. Оксана Сайко «Гаманець». Біографічна довідка про письменницю. Драматизм сюжету оповідання «Гаманець». Розвиток подій у творі. Проблема добра і зла, морального вибору людини. Образи Іванки й Ритки, спільне й відмінне у їхніх характерах і вихованні. МК: образотворче мистецтво –</p>	<p>Постановка проблемних запитань. Складання плану твору. Аналітико-синтетична робота над текстом творів. Діаграма Венна «Персонажі творів». Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм. Створення власного медіатексту на основі прочитаних творів про світ дитинства. Рольова гра «Лист героєві твору» або «Я хотів би дружити з героєм твору...».</p>
--	--	---

<p>прочитаними творами, своє ставлення до зображених у них людей, подій, ситуацій, явищ тощо; [6 МОВ 2.3.2-1]</p> <p>представляє текст прочитаних художніх творів, використовуючи різні способи і засоби візуалізації змісту; [6 МОВ 2.6.1-3]</p> <p>створює власний медійний продукт (мультфільм, відеоролик тощо) та /або письмові творчі роботи різних жанрів за мотивами прочитаного; [6 МОВ 2.7.2-1], [6 МОВ 3.1.2-1].</p>	<p>ілюстрації до збірки «Новенька та інші історії» (художники – Н. Гаїда, Н. Гаїдучик).</p> <p>4. Галина Кирпа «Мій тато став зіркою» (скорочено).</p> <p>Зворушлива оповідь маленької дівчинки, тато якої загинув на Майдані. Особливості показу світу очима дитини. Мотиви втрати рідної людини, почуття й переживання дитини. Ідея героїзму й самопожертви.</p> <p>МК: образотворче мистецтво – М. Федюк «Ангели Світла. Ангели Свободи», О. Самойлик «Герої. Майдан», ілюстрації до оповідання Г. Кирпи «Мій тато став зіркою» (художниця – О. Була); <i>музика</i> – українська народна пісня «Пливе кача».</p> <p>МЗ: історія України – Революція гідності.</p> <p>ПЧ. І. Франко «Малий Мирон». Г. Тютюнник «Дивак». Я. Стельмах «Про козу». М. Слабошпицький «Війві».</p>		
У пошуках пригод і чудес (9 год)			
Уважно слухає пригодницько-фантастичні	1. Всеволод	Нестайко	«Чарівні Переказ (близько до тексту,

<p>твори, коротку інформацію про їх авторів; [6 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення; [6 МОВ 1.1.2-1]</p> <p>стисло переказує зміст художніх творів, рекомендованих для текстуального вивчення; [6 МОВ 1.2.1-1]</p> <p>читає виразно художні твори, рекомендовані для текстуального вивчення; [6 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>характеризує порушені в пригодницько-фантастичних творах проблеми: подолання бездуховності й прагматизму в реальному світі; значущості вшанування величного історичного минулого українців; [6 МОВ 2.2.1-1]</p> <p>знаходить у текстах художніх творів приклади теоретико-літературних понять, пояснює їх сутність; [6 МОВ 2.2.2-1]</p> <p>формулює тему та основну думку пригодницько-фантастичних творів, рекомендованих для текстуального вивчення; [6 МОВ 2.2.3-1]</p> <p>формулює висновки на основі аналізу творів щодо художнього змалювання фантастичного і реального у творі, використання чарівних елементів і казкової символіки; [6 МОВ 2.2.7-1]</p> <p>характеризує персонажів пригодницько-фантастичних творів, їхню поведінку та вчинки, виявляючи толерантність; [6 МОВ</p>	<p>окуляри» (скорочено). Замальовка життєпису письменника. Повість-казка про фантастичні пригоди сучасних школярів. Реальні вчинки головних героїв на шляху дорослішання. Фантастичні пригоди, чарівні елементи, казкова символіка повісті. Ідейний зміст твору: відповідальність за свої вчинки, уміння долати перешкоди на шляху до мети. ТЛ: <i>епічний твір, повість-казка</i> (повторення). МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті «Чарівні окуляри» (художники – Ю. Радіч-Демидьонко, А. Василенко, Р. Сахалтуєва); <i>кіно</i> – д/ф «Всеволод Нестайко. Родом з дитинства» (режисер – М. Погребняк), короткометражний х/ф «Тореадори з Васюківки» (режисер – С. Зелікін), х/ф «Одиниця „з обманом“» (режисер – А. Праченко).</p> <p>2. Зірка Мензатюк «Тасмниця козацької шаблі» (скорочено). Коротко про письменницю. Пригодницька повість про мандрівку історичними місцями України. Історичне</p>	<p>стисло, вибірково, від імені одного з героїв тощо) пригодницьких творів. Бесіда за запитаннями. Постановка проблемних запитань. Аналітико-синтетична робота над текстом художнього пригодницького твору. Складання графічного плану (схеми) пригодницького твору. Складання схеми/таблиці «Реальне і фантастичне в пригодницькому творі». Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм. Створення візуального медіапродукту до прочитаних пригодницьких творів. Віртуальні екскурсії замками Проектна робота «Одна цікава детективна чи пригодницька</p>
---	---	--

<p>2.3.1-1] висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаними творами, своє ставлення до зображених у них людей, подій, ситуацій, явищ тощо; [6 МОВ 2.3.2-1] створює власний медійний продукт (мультфільм, відеоролик тощо) та /або письмові творчі роботи різних жанрів за мотивами прочитаного; [6 МОВ 2.7.2-1], [6 МОВ 3.1.2-1].</p>	<p>минуле в житті сучасної людини. Образи козаків та символіка козацької шаблі у творі. Велич старовинних українських замків. Фантастичне і реальне у пригодницькій повісті. Елементи детективу в творі. Засоби змалювання характерів персонажів. ТЛ: <i>пригодницька повість, детектив.</i> МК: <i>архітектура</i> – Тараканівський форт, Дубенський замок, Підгорецький замок, Олеський замок, Кам’янець-Подільська фортеця, Хотинська фортеця; <i>образотворче мистецтво</i> – Ю. Брандт «Вставайте, козаки», О. Орльонов «Битва під Берестечком». МЗ: <i>історія України</i> – доба козацтва, битва під Берестечком; <i>музика</i> – козацькі пісні; <i>зарубіжна література</i> – пригодницькі та фантастичні твори зарубіжних письменників. ПЧ. Олесь Ільченко «Загадкові світи старої обсерваторії». Дара Корній «Петрусь Химородник». К. Ковальська «Канікули прибульців із Саллатти».</p>	<p>історія».</p>
<p>Література рідного краю (1 год)</p>		

<p>Уважно слухає художні твори літератури рідного краю; інформацію про життя та творчість їх авторів; [6 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>розповідає про власний емоційний стан під час ознайомлення з творами; [6 МОВ 1.8.1-1]</p> <p>читає виразно художні твори рідного краю, зокрема лірику напам'ять; [6 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>характеризує порушені в літературних творах проблеми; [6 МОВ 2.2.1-1]</p> <p>формулює тему та основну думку творів; [6 МОВ 2.2.3-1]</p> <p>формулює висновки на основі аналізу літератури рідного краю; [6 МОВ 2.2.7-1]</p> <p>обирає для самостійного ознайомлення твори літератури рідного краю й наводить аргументи щодо свого вибору; [6 МОВ 2.5.1-1].</p> <p>ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3]</p> <p>створює за мотивами прочитаного власний медійний продукт і творчі роботи різних жанрів; [6 МОВ 2.7.2-1], [6 МОВ 3.1.2-1]</p> <p>збагачує власне мовлення окремими засобами художньої виразності прочитаної літератури письменників-земляків; [6 МОВ 4.2.4].</p>	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя). Ознайомлення із доступними для сприйняття й спорідненими тематично із вивченими в II семестрі літературними творами письменників-земляків.</p> <p>МК: інтерпретація художніх творів літератури рідного краю в інших видах мистецтва; літературно-меморіальні музеї.</p>	<p>Виразне читання художніх творів літератури рідного краю (уголос ланцюжком, в особах, напам'ять тощо).</p> <p>Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з персонажів тощо).</p> <p>Бесіда за запитаннями.</p> <p>Аналітико-синтетична робота над текстом творів літератури рідного краю.</p> <p>Робота з цитатним матеріалом.</p> <p>Створення власного медіатексту на основі прочитаних творів літератури рідного краю.</p> <p>Самостійний добір творів літератури рідного краю в бібліотеках і на рекомендованих інтернет-сайтах.</p> <p>Гра «Напиши листа (зокрема електронного) письменнику-земляку».</p> <p>Проектна робота «Художній твір письменника-земляка в інших видах мистецтва».</p>
<p>Найцікавіше з літературних новинок (1 год)</p>		

<p>Уважно слухає інформацію про нові художні твори сучасної української літератури; [6 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>використовує елементи конспектування навчального матеріалу; [6 МОВ 1.2.2-2]</p> <p>читає тексти творів сучасної української літератури (оглядово, вибірково тощо); [6 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>обирає для самостійного ознайомлення твори сучасної української літератури й наводить аргументи щодо свого вибору; [6 МОВ 2.5.1-1].</p> <p>описує свої літературні вподобання, наводячи приклади із прочитаних творів; [6 МОВ 2.5.1-2]</p> <p>ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3].</p>	<p>Із сучасної української літератури (твори для читачів-підлітків за вибором учителя та учнів)</p> <p>МК: музика – музика, що слухають учні-підлітки та герої прочитаних творів сучасної української літератури.</p>	<p>Бесіда за запитаннями.</p> <p>Створення візуального медіапродукту до художніх творів сучасної української літератури.</p> <p>Самостійний добір художніх творів сучасної української літератури в бібліотеках і на рекомендованих учителем (та під його керівництвом) інтернет-сайтах.</p> <p>Міні-проектна робота «Художній твір – мій ровесник».</p>
--	---	--

Узагальнення та систематизація вивченого за II семестр (1 год)

<p>Розуміє та відтворює навчальний матеріал, зокрема й зміст художніх творів, вивчених у II семестрі; [6 МОВ 1.1.2-2]</p> <p>аргументовано зіставляє почуте із життєвим досвідом; [6 МОВ 1.4.5-1]</p> <p>пояснює теоретико-літературні поняття, здобуті в процесі опрацювання програмового матеріалу в II семестрі; [6 МОВ 2.1.2-1]</p> <p>формулює висновки на основі аналізу</p>	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані художні твори. Узагальнення за темами, що вивчались упродовж семестру, їх систематизація.</p> <p>ТЛ: повторення вивчених протягом II семестру теоретико-літературних понять.</p>	<p>Тестові завдання із відкритими та закритими запитаннями із використанням вебресурсів.</p> <p>Інтерпретація художніх творів.</p> <p>Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації щодо художніх творів (перебіг подій, розрізнення персонажів, установа зв'язків між</p>
--	---	---

<p>вивчених художніх текстів; [6 МОВ 2.2.7-1] описує свої літературні вподобання, наводячи приклади із прочитаних творів; [6 МОВ 2.5.1-2] ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3].</p>		<p>ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм. Укладання рекомендаційних списків улюблених прочитаних книг; проведення засідання читацького клубу «Коло книжки», «Книжка, що мене вразила» тощо.</p>
---	--	---